

Sygn. akt I NSP 78/22

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi J. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NSP 13/22 po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 kwietnia 2022 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Pismem procesowym z 23 lutego 2022 r. J. J. (dalej także: skarżący) wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NSP 13/22 oraz o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł. Jednocześnie skarżący wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu celem właściwego reprezentowania jego interesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora

i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75; dalej: u.s.p.p.) skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie.

Jak wynika z powyższego, skarga na przewlekłość postępowania, będąca instrumentem mającym na celu stwierdzenie, czy doszło do uchybień w niezwłocznym rozpoznawaniu sprawy, jest dopuszczalna jedynie w toku postępowania w sprawie – do momentu jego prawomocnego zakończenia. W konsekwencji należy stwierdzić, że niedopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość postępowania po jego zakończeniu.

Tymczasem postępowanie toczące się przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt I NSP 13/22, którego dotyczy skarga wniesiona przez J. J., zostało prawomocnie zakończone wydaniem postanowienia z 16 lutego 2022 r.

Jednocześnie art. 3 u.s.p.p. zawiera zamknięty katalog postępowań, w których określonym podmiotom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; 29 października 2009 r., KSP 18/09). Powyższe nakazuje przyjąć, że w postępowaniach innych niż wymienione w katalogu określonym w art. 3 u.s.p.p. skarga nie przysługuje. Nie ulega przy tym wątpliwości, że w katalogu tym nie zostało uwzględnione postępowanie wywołane skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Postępowanie ze skargi na przewlekłość nie jest bowiem samodzielnym postępowaniem zmierzającym do stwierdzenia przewlekłości i ewentualnie zasądzenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania czy zadośćuczynienia (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04). Ma ono charakter incydentalny, wypadkowy – jego istotą jest wyłącznie kontrola sprawności toczącego się postępowania głównego i przeciwdziałanie istniejącej przewlekłości.

Z treści skargi wniesionej przez J. J. wynika, że dotyczy ona postępowania wywołanego skargą na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, które toczyło się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt I NSP 13/22. Skoro, jak już była o tym mowa powyżej, w postępowaniu tego rodzaju

ustawodawca nie przewidział możliwości wniesienia skargi na przewlekłość, także z tego względu skarga ta jest niedopuszczalna i jako taka podlega odrzuceniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. oraz art. 3 u.s.p.p. i 5 ust. 1 u.s.p.p., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Z uwagi na odrzucenie skargi bezprzedmiotowym stało się rozpoznawanie zgłoszonych w niej wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie dla skarżącego pełnomocnika z urzędu.

a.s.